

AN COIMISIÚN EORPACH

An Bhruiséil, 13.7.2012
COM(2012) 382 final

2012/0186 (COD)

PACÁISTE RÓDACMHAINNEACHTA

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

**maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála ag
gluaiseacht san Aontas agus lena n-aisghairtear Treoir 2000/30/CE**

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

- Forais agus cuspóirí an togra

Is é cuspóir an togra rialacha comhchuibhithe nuashonraithe a leagan síos maidir le hiniúchadh cois bóthair mótarfeithiclí agus a leantóirí d'fhonn sábháilteacht ar bhóithre agus cosaint an chomhshaoil a fheabhsú.

Tá sé mar aidhm leis an togra cabhrú chun an sprioc maidir le líon na mbásanna ar bhóithre a laghdú de 50 % faoi 2020 a bhaint amach mar atá leagtha amach sna Tionscnaimh Bheartais maidir le Sábháilteacht Bóithre 2011 - 2020¹. Cabhróidh sé freisin le hastaíochtaí ó iompar ar bhóithre a bhaineann le droch-chothabháil feithiclí a laghdú.

- Comhthéacs ginearálta

Sula gceadaítear feithicil a chur ar an margadh, is gá go gcomhlíonfadh sí na ceanglais chineálcheadaithe nó formheasa aonair ábhartha a ráthaíonn barrleibhéal sábháilteachta agus caighdeán comhshaoil. Tá oibleagáid ar gach Ballstát aon feithicil a fuair an cineálcheadú Eorpach bunaithe ar an "Deimhniú Comhréireachta" a d'eisigh monaróir na feithicle a chlárú den chéad uair. Is é an clárú sin an t-údarú oifigiúil maidir le húsáid na feithicle ar bhóithre poiblí agus cuirtear na dátaí difriúla ar a dtugtar isteach ceanglais dhifriúla na bhfeithiclí i bhfeidhm leis.

Tar éis an fhorpheasa sin, ní mór tástálacha ródacmhainneachta tréimhsiúla rialta a dhéanamh ar ghluaistéain atá ar na bóithre. Is é aidhm na dtástálacha sin a áirithiú go mbeidh na gluaistéain atá ar na bóithre ródacmhainneach agus sábháilte i gcónaí agus nach gcuirfidh siad an tiománaí ná úsáideoirí eile na mbóithre i gcontúirt ar bith. Dá bhrí sin, déantar seiceáil go bhfuil ceanglais áirithe á gcomhlíonadh ag gluaistéain, amhail ceanglais maidir le sábháilteacht agus cosaint an chomhshaoil, chomh maith le ceanglais maidir le hiarfheistiú. I ngeall is go mbaintear dianúsáid rialta, chun críocha tráchtála den chuid is mó, as feithiclí le mais ualaithe os cionn 3.5 tonna a úsáidtear go gairmiúil chun earraí a iompar agus as feithiclí a úsáidtear go gairmiúil chun níos mó ná 8 bpaisinéir a iompar, bíonn siad sin faoi réir breis-iniúchtaí teicniúla *ad hoc* cois bóthair tráth ar bith agus áit ar bith san AE lena bhfíoraítear go bhfuil ceanglais chomhshaoil agus theicniúla á gcomhlíonadh acu.

Le linn saolré feithicle d'fhéadfaí go ndéanfar athchlárú uirthi, mar thoradh ar athrú úinéireachta nó i ngeall is go n-aistreofar í chuig Ballstát eile ar mhaithe lena buanúsáid ansin. Ba cheart forálacha maidir le nós imeachta cláraithe feithiclí a thabhairt isteach ar an mbealach céanna lena áirithiú nach n-úsáidfear feithiclí a d'fhéadfadh sábháilteacht ar bhóithre a chur i mbaol láithreach, ar na bóithre. Is é príomhchuspóir na n-iniúchtaí teicniúla cois bóthair a áirithiú nach mbeidh feithiclí tráchtála ina mbaol suntasach do shábháilteacht ar bhóithre san eatramh ama idir tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta. Tá sé mar aidhm leis freisin cothrom iomaíochta a chruthú maidir le caighdeán cothabhála na bhfeithiclí tráchtála

¹ COM(2010) 389 críochnaitheach.

atá ag gluaiseacht laistigh den Aontas trí bheith ag cur in aghaidh oibreoirí mífhreagracha a dhéanfaidh iarracht buntáiste iomaíochta a bhaint amach trí fheithiclí a oibriú nach ndéantar cothabháil leormhaith orthu.

- Forálacha atá ann cheana i réimse an togra

Leis an "bPacáiste Ródacmhainneachta", tabharfar ar aghaidh na ceanglais atá ann cheana, ceanglais atá leagtha síos sa chreat reachtach maidir leis an gcóras ródacmhainneachta atá ann faoi láthair, lena gcumhdaítear tástálacha ródacmhainneachta², iniúchtaí cois bóthair³ agus rialacha maidir le clárú feithiclí⁴.

I gcomparáid leis an reachtaíocht atá ann cheana maidir le iniúchtaí cois bóthair, is é príomhchuspóir an togra foráil a dhéanamh maidir le córas rátála riosca a mbeadh sé mar aidhm leis iniúchtaí a dhíriú ar fheithiclí atá á n-oibriú ag gnóthais a bhfuil droch-chuntas sábháilteachta acu, le luach saothair a thabhairt, dá bhrí sin, do na feithiclí atá á n-oibriú ag gnóthais atá dírithe ar shábháilteacht agus ar leas an chomhshaoil. Leagtar síos ceanglais nua sa togra freisin maidir le roinnt ceisteanna a bhaineann le caighdeán agus cáilíocht na tástála, is é sin an trealamh tástála, scileanna agus oiliúint an luchta tástála agus maoirseacht ar an gcóras tástála.

- Comhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí eile an Aontais

Tá an togra comhsheasmhach le cuspóir an AE go mbeidh bóithre níos sábháilte, cuspóir atá leagtha amach sa Pháipéar Bán maidir le hIompar⁵ agus tá sé mar aidhm aige an straitéis shonrach a bhaineann le feithiclí níos sábháilte a chur chun feidhme, straitéis atá mar chuid de na Treoshuímh Bheartais maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre 2011 – 2020.

Lena chois sin, a fhad agus a bhaineann le gnéithe comhshaoil an togra, cabhróidh na ceanglais dá bhforáiltear chun astaíochtaí CO₂ agus chun truailléain aeir eile ó mhótarfheithiclí a laghdú ag leanúint ón Straitéis Eorpach ar fheithiclí glana agus ar fheithiclí atá tíosach ar fhuinneamh agus ón mbeartas comhtháite fuinnimh agus athraithe aeráide, ar a dtugtar an "straitéis 20-20-20", agus cuideoidh siad leis na cuspóirí maidir le cáilíocht an aeir a leagtar amach i dTreoir 2008/50/CE⁶ a bhaint amach.

2. TORTHAÍ AN CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS MEASÚNUITHE TIONCHAIR

- Comhairliúchán leis na páirtithe leasmhara

² Treoir 2009/40/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Bealtaine 2009 maidir le tástálacha ródacmhainneachta le haghaidh mótarfheithiclí agus a gcuid leantóirí (IO L 141 an 6.6.2009, lch 12).

³ Treoir 2000/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meitheamh 2000 maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair ar ródacmhainneacht fheithiclí tráchtála ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal, arna leasú (IO L 203 an 10.8.2000, lch 1).

⁴ Treoir ón gCoimisiún 1999/37/CE an 29 Aibreán 1999 maidir leis na doiciméid chlárúcháin le haghaidh mótarfheithiclí (IO L 138 an 1.6.1999, lch 57).

⁵ COM(2011) 144 críochnaitheach.

⁶ Treoir 2008/50/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Bealtaine 2008 maidir le cáilíocht an aeir chomhthimpeallaigh agus aer níos glaine don Eoraip (IO L 152 an 11.6.2008, lch 1).

Modhanna comhairliúcháin

Le linn don Choimisiún an togra a chur chun cinn, chuathas i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara ar roinnt bealaí:

- Bhí comhairliúchán ginearálta ar siúl ar an idirlíon, comhairliúchán inar pléadh gach gné den togra.
- Chuathas i gcomhairle le saineolaithe agus le páirtithe leasmhara ag ceardlanna.
- Tugadh faoi staidéar ar roghanna amach anseo le haghaidh ródacmhainneachta agus fhorfheidhmiú ródacmhainneachta san Aontas Eorpach, chun bearta féideartha a aithint agus chun uirlis um anailís chostais/sochair a bhaineann le hiarmhairtí na tástála ródacmhainneachta agus iniúchtaí cois bóthair a fhorbairt.

Achoimre ar na freagraí agus ar an dóigh ar cuireadh san áireamh iad:

Le linn an chomhairliúcháin ar an idirlíon, d'ardaigh páirtithe leasmhara roinnt saincheistanna. Sa mheasúnú tionchair a ghabhann leis an togra seo tá cuntas iomlán ar na saincheistanna substainteacha a ardaíodh agus tugtar le fios an chaoi ar cuireadh san áireamh iad.

Rinneadh comhairliúchán oscailte ar an idirlíon idir an 29 Iúil 2010 agus an 24 Meán Fómhair 2010. Fuair an Coimisiún 9 653 freagairt ó shaoránaigh, ó údaráis na mBallstát, ó sholáthraithe trealaimh, ó ionaid tástála, ó chumainn gharáistí agus ó mhonaróirí feithiclí.

Tá na torthaí ar fáil ar http://ec.europa.eu/transport/road_safety/take-part/public-consultations/pti_en.htm.

- Saineolas a bhailiú agus a úsáid

Na fearainn eolaíochta/saineolais lena mbaineann:

Mar chuid den togra, ba ghá measúnú a dhéanamh ar roghanna difriúla beartais, chomh maith le measúnú a dhéanamh ar na hiarmhairtí eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil a ghabhann leo.

An mhodheolaíocht a úsáideadh:

Rinne sainchomhairleoir seachtrach (*Europe Economics*) staidéar ar iarmhairtí na roghanna beartais difriúla trí úsáid a bhaint as roinnt tuarascálacha eolaíochta agus meastóireachta, go háirithe mar fhoinsí samhlacha agus sonraí d'fhonn luach airgid a chur ar chostais agus ar shochair na roghanna difriúla beartais. I measc na staidéar ba mhó a úsáideadh, bhí na cinn seo a leanas:

- An Tuarascáil ón gCoimisiún chuig an gComhairle agus chuig Parlaimint na hEorpa ar na Ballstáit ag cur i bhfeidhm Threoir 2000/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meitheamh 2000 maidir le hiniúchtaí teicniúla cois bóthair ar

ródacmhainneacht feithiclí tráchtála ag gluaiseacht laistigh den Chomhphobal. – Tréimhsí tuairiscithe 2005–2006 agus 2007–2008⁷.

- AUTOFORE (2007),
- "MOT Scheme Evidence-base" An Roinn Iompair (RA, 2008),
- Tuarascáil DEKRA maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre 2008 – Straitéisí chun tionóiscí a chosc ar bhóithre na hEorpa,
- Tuarascáil DEKRA maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre i ndáil le Trucaílí 2009,
- Tuarascáil DEKRA maidir le Sábháilteacht ar Bhóithre i ndáil le gluaisrothair 2010,
- Tuarascálacha TÜV 2009 / 2010.

Modhanna a úsáideadh chun comhairle na saineolaithe a phoiblíú

Cuireadh nó cuirfear gach tuarascáil taighde atá curtha i gcrích agus formheasta ar fáil ar shuíomh gréasáin Ard-Stiúrthóireacht na Soghluaisteachta agus an Iompair.

- Measúnú tionchair

Breithníodh na roghanna seo a leanas i ndáil le príomhghnéithe an togra:

- (a) Tugtar an cás tagartha sa chur chuige 'Gan athrú beartais', cás a gcuirtear iarmhairtí na roghanna beartais eile i gcomparáid leis. Faoin rogha seo, choinneofaí creat dlí an AE atá ann faoi láthair.
- (b) Is é a bheadh i gceist le "cur chuige dlí bog", cur chun feidhme níos fearr agus faireachán níos fearr ar chur i bhfeidhm na reachtaíochta atá ann faoi láthair. Ní thabharfaí reachtaíocht nua isteach leis an rogha seo, ach dhéanfaidh an Coimisiún iarrachtaí nua agus iarrachtaí breise chun caighdeán na tástála agus an fhorfheidhmithe a fheabhsú, chomh maith le gníomhaíochtaí chun malartú faisnéise a dhreasú.
- (c) Bheadh "an cur chuige reachtach" bunaithe ar dhá chomhpháirt.
 - Ar mhaithe leis an gcuspóir sonrach a chomhlíonadh maidir le sábháilteacht na bhfeithiclí ar an mbóthar a fheabhsú, sa chéad chomhpháirt déantar íoschaighdeán an AE maidir le tástálacha ródacmhainneachta tréimhsiúla (TRC) agus iniúchtaí gan choinne cois bóthair (IGCCB) a mhéadú agus caighdeán éigeantacha a shainiú. Tá sé seo riachtanach le nach laghdódh bearnaí sa chóras éifeachtúlacht fhoriomlán an fhorfheidhmithe ródacmhainneachta.
 - Ar mhaithe leis an gcuspóir sonrach a chomhlíonadh maidir leis na sonraí riachtanacha le haghaidh tástálacha ródacmhainneachta agus ó na tástálacha sin

⁷ COM(2010) 754 críochnaitheach.

a chur ar fáil, d'áireofaí leis an dara comhpháirt an fhéidearthacht córas malartaithe sonraí comhchuibhithe an AE a bhunú, ag an dara céim, a nascfadh na bunachair sonraí atá ann faoi láthair d'fhonn éifeachtúlacht chur chun feidhme phacáiste ródacmhainneachta an AE a fheabhsú.

I roinnt Ballstát tugann líon mór lárionad tástála údaraithe príobháideacha faoi na tástálacha ródacmhainneachta. Chun cur chuige comhsheasmhach a áirithiú, ba cheart nósanna imeachta comhchoiteanna áirithe a shonrú sa reachtaíocht, amhail teorainneacha ama íosta agus an cineál faisnéise a sheolfar ar aghaidh.

Sa mheasúnú tionchair, áfach, léirítear na sochair a bheadh ann dá gcuirfí cur chuige dlí bog agus cur chuige reachtach le chéile. Dá bhrí sin, cuimsíodh na bearta dlí bog dá bhforáladh roimhe seo sa mheasúnú tionchar sna téacsanna reachtacha.

3. EILIMINTÍ DLÍTHIÚLA AN TOGRA

- Achoimre ar an ngníomhaíocht atá beartaithe

Cuirfear feithiclí tráchtála éadroma agus a leantóirí san áireamh i raon feidhme na ngníomhaíochtaí tástála cois bóthair i ngeall is nach leanann an grúpa feithiclí sin an treocht i dtreo laghdaithe maidir le básanna ar bhóithre. Ní bheidh feithiclí éadroma eile a úsáidtear chun críocha tráchtála, amhail tacsaithe nó otharcharranna, atá faoi réir tástálacha ródacmhainneachta bliantúla cheana féin, mar phríomhspríoc na n-íniúchtaí cois bóthair, i bhfianaise go mbaineann na rátaí básanna is ísle leis na feithiclí sin.

D'fhonn iniúchtaí cois bóthair a dháileadh níos fearr i measc na mBallstát, déanfar iniúchadh gach bliain ar chéatadán de líon na bhfeithiclí tráchtála atá cláraithe. San iomlán, ní bheidh an céatadán dá bhforáiltear níos mó ná líon na dtástálacha ródacmhainneachta a dtugtar fúthu cheana féin san Aontas.

Beidh roghnú na bhfeithiclí bunaithe ar phróifíl riosca na n-oibreoirí agus díreofar ar ghnóthais ardriosca chun an t-ualach a laghdú ar na hoibreoirí sin a ndéanann cothabháil mar is ceart ar a gcuid feithiclí. Leis na forálacha reatha ag leanúint as Treoir 2000/30/CE agus mar a léirítear sa tuarascáil ón gCoimisiún maidir lena chur chun feidhme⁸, stoptar líon ard feithiclí le haghaidh iniúchtaí cois bóthair nach n-aimsítear aon locht leo. Léiríodh sa mheasúnú tionchair go bhféadfaí 2.3 milliún seiceáil ar fheithiclí atá á gcothabháil go maith a sheachaint dá n-úsáidfí cur chuige bunaithe ar rátáil riosca le haghaidh iniúchtaí teicniúla cois bóthair, agus go bhféadfadh sé go mbeadh laghdú EUR 80.4 milliún ar chostais na n-oibreoirí iompair dá bharr. Bunófar próifiliú na gcuideachtaí ar na torthaí ó thástálacha ródacmhainneachta agus iniúchtaí cois bóthair a rinneadh roimhe seo, ar aon dul leis an gcóras a tugadh isteach faoi Threoir 2006/22/CE⁹ i réimse an fhorfheidhmithe ar an am tiomána agus scíthe.

Déanfar iniúchadh cois bóthair níos mionsaothraithe ag baint úsáide as trealamh tástála atá ag aonaid iniúchta mhóibíleacha nó ag lárionaid thástála in aice láimhe. Ba cheart go mbeadh

⁸ COM(2010)754

⁹ IO L 102, 11.4.2006, lch 35.

daingniú lasta san áireamh sna seiceálacha cois bóthair. Déanfar measúnú ar easpaí a aimsítear de réir rialacha comhchuibhithe a bhaineann leis an riosca atá i gceist leo.

Beidh an t-eolas agus na scileanna atá ag na cigirí a thugann faoi iniúchtaí cois bóthair ar a laghad ar chomhchéim leo sin a thugann faoi thástálacha ródacmhainneachta.

Ba cheart cur chun cinn breise a dhéanamh ar chomhar idir údaráis fhorfheidhmithe na mBallstát le seiceálacha comhbheartaithe, comhthionscnaimh oiliúna, ríomh-mhalartú faisnéise agus malartú faisnéise agus taithí. Rachaidh na Ballstáit i mbun dlúthchomhar lena chéile agus eagróidh siad gníomhaíochtaí iniúchta comhbheartaithe rialta ina mbeidh gach Ballstát ag gníomhú ar a chríoch féin agus ag díriú ar an sprioc atá roghnaithe sa ghníomhaíocht comhbheartaithe, amhail riocht na mbonn nó daingniú lasta.

Déanfar comhar agus malartú faisnéise idir na Ballstáit agus leis an gCoimisiún ar bhealach níos éifeachtaí trí bhíthin pointí teagmhála ainmnithe sna Ballstáit.

Déanfar tuairisciú leis an gCoimisiún ag baint úsáide as foirmeacha tuairiscithe caighdeánaithe.

Beidh sé de chumhacht ag an gCoimisiún na hianscríbhinní a thabhairt cothrom le dáta i ndáil le dul chun cinn teicniúil, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe, agus na deimhnithe agus na foirmeacha tuairiscithe a choinneáil, i ndlúthchomhar leis na Ballstáit, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme lena n-áirítear, *inter alia*, nósanna imeachta tástála malartacha bunaithe ar chórais iarchóireála astaíochtaí nua-aimseartha atá fós i mbun forbartha chun comhréireacht astaíochtaí NO_x agus cáithníní atá in úsáid a sheiceáil.

- Bunús dlí

Is é Airteagal 91 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh bunús dlí an togra seo.

- Prionsabal na coimhdeachta

Tá feidhm ag prionsabal na coimhdeachta a mhéid is nach dtagann an togra faoi réir inniúlacht eisiach an Aontais.

Ní fhéadfaidh na Ballstáit cuspóirí an togra a bhaint amach go leormhaith ar an gcúis seo a leanas: socraíodh na ceanglais theicniúla maidir le hiniúchtaí cois bóthair ar leibhéal íosta ar leibhéal an Aontais agus tá éagsúlacht mhór sna ceanglais ar fud an Aontais mar thoradh ar an gcaoi a chuir na Ballstáit chun feidhme iad, le tionchair dhiúltacha ar shábháilteacht ar bhóithre agus ar an margadh inmheánach araon.

Dá bhrí sin, comhlíonann an togra prionsabal na coimhdeachta.

- Prionsabal na comhréireachta

Comhlíonann an togra prionsabal na comhréireachta ar na cúiseanna seo a leanas.

Mar a léiríodh sa mheasúnú tionchair, comhlíonann an togra prionsabal na comhréireachta i ngeall is nach dtéann sé thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí maidir le méadú ar shábháilteacht ar bhóithre agus ar chosaint don chomhshaol a bhaint amach trí iniúchtaí cois

bóthair a fheabhsú agus a neartú agus trí chreat iomchuí a chruthú le go mbeidh faisnéis ag sreabhadh gan bhacainní.

- Rogha na hionstraime

Na hionstraimí atá beartaithe: Rialachán.

Meastar é a bheith iomchuí Rialacháin a úsáid chun an ráthaíocht is gá maidir le comhlíonadh a sholáthar agus ag an am céanna gan trasuí i reachtaíocht na mBallstát a cheangal.

4. IMPLEACHT BHUISÉADACH

Níl aon impleacht ag an togra ar bhuiséad an Aontais.

5. EILIMINTÍ ROGHNACHA [NUAIR IS IOMCHUÍ]

- Aisghairm na reachtaíochta atá ann cheana

Má ghlactar leis an togra déanfar an reachtaíocht atá ann cheana a aisghairm.

- An Limistéar Eorpach Eacnamaíoch

Ábhar a bhaineann leis an LEE atá sa ghníomh atá beartaithe agus ba cheart, dá bhrí sin, an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch a chuimsiú ann.

Togra le haghaidh

RIALACHÁIN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála ag gluaiseacht san Aontas agus lena n-aisghairtear Treoir 2000/30/CE

(Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 91 de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Ina Pháipéar Bán an 28 Márta 2011 “Roadmap to a Single European Transport Area – Towards a competitive and resource efficient transport system (Treochlár do Limistéar Iompair Eorpach Aonair – I dtreo córais iompair a bheidh iomaíoch agus tíosach ar acmhainní)³ leag an Coimisiún amach cuspóir um ‘fhís nialais’ ar cheart dá réir don Aontas an méid básanna in iompar de bhóthar a laghdú go nialas nó geall leis faoi 2050. Ar mhaithe leis an gcuspóir seo a bhaint amach, táthar ag súil go gcuideoidh teicneolaíocht na bhfeithiclí go mór le sábháilteacht an iompair de bhóthar.
- (2) Ina Theachtaireacht 'I dtreo limistéir Eorpaigh shábháilteachta ar bhóthar: treoshuíomhanna beartais maidir le sábháilteacht ar bhóithre do 2011-2020⁴, bheartaigh an Coimisiún líon iomlán na mbásanna ar bhóithre san Aontas a laghdú faoi dhó arís, ó 2010 ar aghaidh. D’fhonn an sprioc seo a bhaint amach, shainmhínigh

¹ IO C, , lch.

² IO C, , lch..

³ COM(2011) 144 críochnaitheach.

⁴ COM(2010) 389 final.

an Coimisiún seacht gcuspóir straitéiseacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí chun feithiclí a dhéanamh níos sábháilte, straitéis chun líon na ngortuithe a laghdú agus chun cur le sábháilteacht úsáideoirí bóithre soghonta, go háirithe gluaisrothaithe.

- (3) Tá tástáil ródacmhainneachta ina cuid de chóras níos leithne lena n-áirithítear go gcoimeádtar bail feithiclí atá slán agus inghlactha ó thaobh an chomhshaoil a fhad is atá siad in úsáid. Ba cheart an córas seo tástálacha ródacmhainneachta tréimhsiúla ar gach feithicil a chumhdach agus iniúchadh teicniúil cois bóthair ar fheithiclí a úsáidtear le haghaidh gníomhaíochtaí tráchtála iompair de bhóthar chomh maith le forálacha maidir le nós imeachta clárúcháin le haghaidh feithiclí lena áirithiú nach n-úsáidfear ar na bóithre feithiclí a mbaineann riosca ó thaobh sábháilteacht ar bhóithre leo.
- (4) Glacadh líon áirithe caighdeán agus ceangal teicniúil maidir le sábháilteacht ar bhóithre laistigh den Aontas. Is gá mar sin féin a áirithiú, trí chóras iniúchtaí gan choinne cois bóthair, go leanfaidh feithiclí, tar éis iad a bheith curtha ar an margadh, de chaighdeán sábháilteachta a chomhlíonadh i rith a saolré.
- (5) Is eilimint fíor-riachtanach iad na hiniúchtaí teicniúla cois bóthair, mar atá bunaithe le Treoir 2000/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 6 Meitheamh 2000 maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí atá ag gluaiseacht sa Chomhphobal⁵, de bhaint amach ardleibhéil leanúnaí ródacmhainneachta feithiclí tráchtála le linn a saolré. Ní le sábháilteacht ar bhóithre agus le laghdú astaíochtaí feithiclí amháin a chuireann na hiniúchtaí sin ach le seachaint iomaíochta éagóra in earnáil an iompair de bhóthar a thagann as glacadh le leibhéil éagsúla iniúchta ó Bhallstát go Ballstát.
- (6) Ba cheart na hiniúchtaí a chur chun feidhme trí chóras grádaithe riosca. Féadfaidh na Ballstáit úsáid a bhaint as an gcóras grádaithe riosca arna bhunú i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 2006/22/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2006 maidir le híoschaighdeán maidir le cur chun feidhme Rialachán (CEE) Uimh. 3820/85 agus Rialachán (CEE) Uimh. 3821/85 ón gComhairle maidir le reachtaíocht shóisialta a bhaineann le gníomhaíochtaí iompair de bhóthar agus lena n-aisghairtear Treoir 88/599/CEE⁶.
- (7) Ba cheart feidhm a bheith ag an Rialachán seo maidir le feithiclí tráchtála a bhfuil luas dearaidh ar mó ná 25km/h é acu sna catagóirí atá sainmhínithe i dTreoir 2007/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 5 Meán Fómhair 2007 lena mbunaítear creat maidir le formheas mótarfheithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhpháirteanna agus aonaid theicniúla ar leith le haghaidh feithiclí dá leithéid⁷. Níor cheart go gcuirfí cosc ar na Ballstáit iniúchtaí cois bóthair a reáchtáil ar fheithiclí nach gcumhdaítear leis an Rialachán sin ná gnéithe eile an iompair de bhóthar a sheiceáil, go háirithe na gnéithe a bhaineann le ham tiomána agus scíthe, nó le hiompar earraí dainséaracha.

⁵ IO L 203, 10.8.2000, lch.1.

⁶ IO L 102, 11.4.2006, lch. 35.

⁷ IO L 263, 9.10.2007, lch. 1.

- (8) I dtuarascálacha ar chur chun feidhme Treoir 2000/30/CE⁸ léirítear go soiléir tábhacht na hiniúchtaí teicniúla cois bóthair. Le linn na tréimhse 2007-2008, tuairiscíodh go raibh an bhail ar beagnach 300 000 feithicil a ndearnadh hiniúchtaí cois bóthair orthu ar fud an Aontais chomh dona sin gur ghá iad a chur ó ghluaiseacht. Sna tuarascálacha sin léirítear freisin athruithe an-suntasach idir torthaí na hiniúchtaí a rinne na Ballstáit. Le linn na tréimhse 2007-2008, ba idir 0.6% agus 41.4% na difríochtaí de réir céatadáin easpaí áirithe idir thíortha comharsanachta. Ar deireadh, cuirtear béim sna tuarascálacha sin ar na difríochtaí tábhachtacha i líon na hiniúchtaí cois bóthair a rinneadh ó Bhallstát go Ballstát. Ar mhaithe le cur chuige níos cothromaithe a bhaint amach, ba cheart do na Ballstáit gealltanais a thabhairt íosmhéid iniúchtaí a dhéanamh, i gcomhréir leis an líon feithiclí tráchtála atá cláraithe ina gcríoch.
- (9) Táthar ag úsáid veaineanna agus a leantóirí níos minice san iompar de bhóthar. Níl na feithiclí seo cumhdaithe ag ceanglais áirithe amhail na ceanglais maidir le hoiliúint do thiománaithe gairmiúla ná feistí teorannaithe luais, agus líon measartha ard tionóiscí de bhóthar a bhaineann leis na feithiclí sin ann dá dheasca sin. Ba cheart dá bhrí sin veaineanna agus a leantóirí a áireamh faoi raon feidhme na n-iniúchtaí cois bóthair.
- (10) D'fhonn ualach riarachán agus costais nach gá a sheachaint agus chun éifeachtúlacht na n-iniúchtaí a fheabhsú, ba cheart feithiclí a oibríonn gnóthais nach gcomhlíonann caighdeáin sábháilteachta ar bhóithre agus caighdeáin chomhshaoil a roghnú mar thosaíocht, agus luach saothair i bhfoirm minicíochta níos lú iniúchta a bheith ann i gcás feithiclí a oibríonn oibreoirí freagracha atá feasach ó thaobh na sábháilteachta de agus a chothabháiltear go hiomchuí.
- (11) Ba cheart gurb é a bheidh sna hiniúchtaí teicniúla cois bóthair ar ródacmhainneacht iniúchadh tosaigh agus, más gá, iniúchtaí níos mionsonraithe. Sa dá chás ba cheart páirteanna agus córais ábhartha uile feithiclí a chumhdach iontu. Ar mhaithe le tástáil níos comhchuibhithe a dhéanamh, i gcás na míreanna tástála féideartha uile, ba cheart modhanna tástála agus samplaí d'easpaí mar aon lena measúnú de réir a dtromchúiseachta a thabhairt isteach.
- (12) Déantar na tuarascálacha ar iniúchtaí teicniúla cois bóthair a leagan amach trí mhodhanna leictreonacha i roinnt Ballstát. Sna cásanna sin ba cheart prionta amach den tuarascáil iniúchta a thabhairt don tiománaí. Ba cheart na sonraí agus an fhaisnéis go léir a bhailítear le linn iniúchtaí cois bóthair a thraschur chuig stór coiteann an Bhallstáit chun gur féidir na sonraí a phróiseáil níos éasca agus gur féidir an traschur faisnéise a dhéanamh gan aon ualach riaracháin breise.
- (13) Má úsáidtear aonaid iniúchta shoghluaiste laghdaítear an moilliú agus na costais d'oibreoirí mar gur féidir iniúchtaí níos mionsonraithe a dhéanamh ar an láthair cois bóthair. Féadfar lárionaid tástála a úsáid freisin in imthosca áirithe chun iniúchtaí níos mionsonraithe a dhéanamh.
- (14) Ba cheart na scileanna céanna ar a laghad a bheith ag an bhfoireann a dhéanann na hiniúchtaí níos mionsonraithe cois bóthair agus na ceanglais chéanna a bheith á gcomhlíonadh acu agus atá ag an bhfoireann a dhéanann na tástálacha

⁸ COM(2010) 754 críochnaitheach.

ródacmhainneachta i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. XX/XX/XX ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an [dáta] maidir le tástálacha ródacmhainneachta do mhótarfheithiclí agus a leantóirí agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/40/CE⁹.

- (15) Tá comhar agus malartú dea-chleachtas idir Bhallstáit fíor-riachtanach chun córas níos comhchuibhithe d'iniúchtaí teicniúla cois bóthair a baint amach ar fud an Aontais. Dá bhrí sin ba cheart do na Ballstáit a bheith i gcomhar níos dlúithe le chéile freisin le linn na gníomhaíochtaí oibríochtúla. Ba cheart a áireamh sa chomhar sin freisin eagrú tréimhsiúil iniúchtaí comhbheartaithe cois bóthair.
- (16) Ar mhaithe le malartú éifeachtúil faisnéise idir na Ballstáit, ba cheart comhlacht aonair, a ghníomhaíonn mar phointe teagmhála le haghaidh idirchaidrimh le húdaráis inniúla ábhartha eile, a bheith laistigh de gach Ballstát. Ba cheart don chomhlacht sin staidreamh ábhartha a thiomsú freisin. Ina theannta sin, ba cheart do Bhallstáit straitéis fhorghníomhaithe náisiúnta chomhtháite a chur i bhfeidhm ina gcríoch agus féadfaidh siad comhlacht aonair a ainmniú chun a cur chun feidhme a chomhordú. Ba cheart do na húdaráis inniúla i ngach Ballstát nósanna imeachta lena leagtar amach teorainneacha ama agus ábhar na faisnéise atá le cur ar aghaidh a ainmniú.
- (17) Chun go bhféadfar faireachán a dhéanamh ar an gcóras iniúchta cois bóthair san Aontas ba cheart do na Ballstáit torthaí na n-iniúchtaí arna ndéanamh cois bóthair a chur chuig an gCoimisiún ar bhonn débhlantúil. Ba cheart don Choimisiún na sonraí arna mbailiú a thuairisciú do Pharlaimint na hEorpa.
- (18) Ba cheart do na Ballstáit rialacha maidir le pionóis is infheidhme maidir le sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo a leagan síos agus a áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad. Ba cheart do na pionóis sin a bheith éifeachtach, comhréireach, athchomhairleach agus neamh-idirdheallaitheach.
- (19) Chun an Rialachán seo a fhorlíonadh le tuilleadh sonraí teicniúla, ba cheart a thabhairt de chumhacht don Choimisiún gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh d'fhonn éabhlóid reachtaíocht an AE maidir le cineál-cheadú i ndáil le catagóirí feithiclí, chomh maith leis an ngá na hIarscríbhinní a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise ascnaimh theicniúil, a chur san áireamh, nuair is cuí. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear comhairliúcháin le saineolaithe. Ba cheart don Choimisiún, le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, a áirithiú go ndéanfar doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (20) Chun a áirithiú go mbeidh coinníollacha cur chun feidhme an Rialacháin seo aonfhoirmeach, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí cur chun feidhme a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a

⁹

IO L [XXX]

bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún¹⁰.

- (21) Ós rud é nach féidir cuspóir an Rialacháin seo, eadhon comhcheanglais íosta agus rialacha comhchuibhithe a leagan síos maidir le hiniúchtaí cois bóthair ar fheithiclí atá ag gluaiseacht laistigh den Aontas a dhéanamh, a bhaint amach go leordhóthanach ar leibhéal na mBallstát agus, dá bhrí sin, gur féidir é a bhaint amach níos fearr ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta faoi mar a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar atá leagtha amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir sin a bhaint amach.
- (22) Leis an Rialachán seo, urramaítear na cearta bunúsacha agus na prionsabail a dtugtar aitheantas dóibh go háirithe i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, dá dtagraítear in Airteagal 6 den Chonradh ar an Aontas Eorpach.
- (23) Leis an Rialachán seo leathnaítear raon feidhme Threoir 2000/30/CE agus tugtar a ceanglais theicniúla cothrom le dáta. Ba cheart dá bhrí sin an Treoir sin a aisghairm. Ina theannta sin, sa Rialachán seo comhtháthaítear na rialacha atá i Moladh 2010/379/AE ón gCoimisiún an 5 Iúil 2010 maidir le measúnú riosca ar easpaí a bhraitear le linn iniúchtaí teicniúla cois bóthair (ar fheithiclí tráchtála) i gcomhréir le Treoir 2000/30/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹¹,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

ÁBHAR, RAON FEIDHME AGUS SAINMHÍNITHE

Airteagal 1

Ábhar

Leis an Rialachán seo bunaítear córas iniúchtaí cois bóthair ar fheithiclí tráchtála atá ag gluaiseacht laistigh de chríoch na mBallstát.

Airteagal 2

Raon Feidhme

1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le feithiclí tráchtála a bhfuil luas dearaidh ar mó ná 25 km/h acu sna catagóirí seo leanas, mar atá sainmhínithe i dTreoir 2007/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle:

¹⁰ IO L 55, 28.2.2011, lch. 13.

¹¹ IO L 173, 8.7.2010, lch. 97.

- mótarfheithiclí a úsáidtear chun paisinéirí a iompar agus ina bhfuil níos mó ná ocht suíochán cé is moite de shuíochán an tiománaí – catagóirí feithiclí M2 agus M3,
 - mótarfheithiclí a bhfuil ar a laghad ceithre roth orthu, a úsáidtear de ghnáth chun earraí a iompar de bhóthar agus a bhfuil uasmhais cheadaithe nach mó ná 3 500 kg acu – catagóir feithiclí N1,
 - mótarfheithiclí a úsáidtear chun earraí a iompar agus a bhfuil uasmhais cheadaithe breis is 3 500 kg acu – catagóirí feithiclí N2 agus N3,
 - leantóirí agus leathleantóirí a bhfuil uasmhais cheadaithe nach mó ná 3 500 kg acu – catagóirí feithiclí O1 agus O2,
 - leantóirí agus leathleantóirí a bhfuil uasmhais cheadaithe breis is 3 500 kg acu – catagóirí feithiclí O3 agus O4,
2. Ní dhéanann an Rialachán seo difear do cheart na mBallstát maidir le hiniúchtaí cois bóthair a dhéanamh ar fheithiclí nach bhfuil cumhdaithe faoin Rialachán seo.

Airteagal 3 **Sainmhínithe**

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- 1) ciallaíonn 'feithicil' aon mhótarfheithicil nó a leantóir nó a leathleantóir nach feithicil iarnród-iompartha í;
- (2) ciallaíonn 'mótarfheithicil' aon fheithicil chumhacht-thiomáinte ar rothaí a ghluaiseann trína hacmhainní féin a bhfuil uasluas dearaidh breis is 25/h km aici;
- (3) ciallaíonn 'leantóir' aon fheithicil neamh-fhéinghluaiste ar rothaí arna ceapadh agus arna tógáil le bheith tarraingthe ag mótarfheithicil;
- (4) ciallaíonn 'leathleantóir' aon leantóir arna cheapadh le bheith cúpláilte le mótarfheithicil i gcaoi is go luíonn cuid de ar an mótarfheithicil agus gurb í an mhótarfheithicil a iompraíonn cuid mhór dá mhais agus de mhais a ualaigh;
- (5) ciallaíonn 'lasta' na rudaí go léir a chuirtear i bhfeithicil nó uirthi nach bhfuil daingnithe go buan leis an bhfeithicil, lena n-airítear rudaí laistigh d'iompróirí ualaigh amhail cabhail shoghluaiste nó coimeádáin ar fheithiclí;
- (6) ciallaíonn 'feithicil tráchtála' mótarfheithicil agus a leantóir a bheartaítear le hearraí nó paisinéirí a iompar chun críoch ghairmiúil;
- (7) ciallaíonn 'feithicil arna clárú i mBallstát' feithicil atá cláraithe nó curtha i seirbhís i mBallstát;
- (8) ciallaíonn 'sealbhóir deimhnithe clárúcháin' an duine a bhfuil an fheithicil cláraithe ina ainm;

- (9) ciallaíonn ‘iniúchadh cois bóthair’ iniúchadh ródacmhainneachta gan choinne ar fheithicil tráchtála atá ag gluaiseacht ar bhóithre atá oscailte do thrácht phoiblí laistigh de chríoch Bhallstáit a dhéanann na húdaráis, nó atá faoina maoirseacht dhíreach;
- (10) ciallaíonn ‘tástáil ródacmhainneachta’ fíorú go gcomhlíonann páirteanna agus comhpháirteanna feithicle a saintréithe sábháilteachta agus comhshaoil tráth an chineál-cheadaithe, an chéad chlárúcháin nó an chur i seirbhís, nó tráth a hiarfheistithe;
- (11) ciallaíonn ‘údarás inniúil’ údarás nó comhlacht poiblí atá freagrach as córas náisiúnta na n-iniúchtaí cois bóthair a bhainistiú;
- (12) ciallaíonn ‘cigire’ duine atá údaráithe ag Ballstát chun iniúchtaí cois bóthair a dhéanamh;
- (13) ciallaíonn ‘easpaí’ easpaí teicniúla agus cásanna eile neamhchomhlíonta a fuarthas le linn iniúchta cois bóthair;
- (14) ciallaíonn ‘iniúchadh chomhbheartaithe cois bóthair’ iniúchadh cois bóthair arna heagrú go comhuaineach ag dhá Bhallstát nó níos mó.

CAIBIDIL II

CÓRAS INIÚCHTA COIS BÓTHAIR AGUS OIBLEAGÁIDÍ GINEARÁLTA

Airteagal 4

Córas iniúchta cois bóthair

Áireofar san iniúchadh tosaigh cois bóthair iniúchtaí tosaigh dá dtagraítear in Airteagal 9 agus iniúchtaí níos mionsonraithe cois bóthair dá dtagraítear in Airteagal 10(1).

Airteagal 5

Céatadán feithiclí a dhéanfar iniúchadh orthu

Déanfaidh gach Ballstát líon iomlán áirithe d’ iniúchtaí tosaigh cois bóthair i ngach bliain féilire, a chomhfhreagraíonn do 5 % ar a laghad de líon iomlán na bhfeithiclí dá dtagraítear in Airteagal 3(1) atá cláraithe ina chríoch.

Airteagal 6

Córas grádaithe riosca d’iniúchtaí cois bóthair

1. Tabharfar isteach ar leibhéal náisiúnta córas grádaithe riosca d’iniúchtaí cois bóthair a bheidh bunaithe ar líon agus ar thromchúiseacht na n-easpaí arna bhfáil ar fheithiclí

a oibríonn gnóthais aonair. Is é údarás inniúil an Bhallstáit a oibreoidh an córas grádaithe riosca.

2. Sannfar próifíl riosca do gach gnóthas arna shainaithint sa chóras grádaithe riosca d'iniúchtaí cois bóthair de réir na gcritéar atá leagtha amach in Iarscríbhinn I.

Aicmeofar gnóthais de réir na próifíle riosca seo a leanas:

- ardriosca,
 - meánriosca,
 - riosca íseal.
3. Chun an córas grádaithe riosca d'iniúchtaí cois bóthair a chur chun feidhme, féadfaidh Ballstáit úsáid a bhaint as an gcóras grádaithe riosca atá bunaithe i gcomhréir le hAirteagal 9 de Threoir 2006/22/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

Airteagal 7 **Freagrachtaí**

1. Déanfaidh tiománaithe atá cláraithe i mBallstát an deimhniú ródacmhainneachta a chomhfhreagraíonn don tástáil ródacmhainneachta is déanaí agus an tuarascáil iniúchta cois bóthair deiridh a choimeád ar bord, má tá siad le fáil.
2. Comhoibreoidh tiománaí feithicle a dhéanfar iniúchadh cois bóthair uirthi leis na cigirí agus tabharfaidh sé rochtain ar an bhfeithicil agus a páirteanna chun críocha an iniúchta.
3. Áiritheoidh gnóthais aonair go mbeidh bail ródacmhainneachta ar na feithiclí a bheidh siad a oibriú i gcónaí.

Airteagal 8 **Cigirí**

1. Ní dhéanfaidh na cigirí aon idirdhealú ar bhonn náisiúntacht an tiománaí, nó ar bhonn na tíre ina bhfuil an fheithicil cláraithe nó curtha i seirbhís agus iad ag roghnú na feithicle le haghaidh iniúchta cois bóthair agus iad ag déanamh an iniúchta sin.
2. Ní bheidh baint ag an gcigire a rinne an tástáil ródacmhainneachta ar fheithicil le déanamh an iniúchta cois bóthair ar an bhfeithicil chéanna dá éis sin.
3. Beidh an cigire neamhchlaonta agus saor ó aon choinbhleacht leasa, go háirithe maidir le naisc eacnamaíocha, phearsanta nó theaghlaigh leis an tiománaí, le hoibreoir na feithicle nó le sealbhóir dheimhniú chlárúcháin na feithicle a ndéanfar iniúchadh uirthi.
4. Ní bhfaighidh na cigirí aon luach saothair ar chaoi ar bith ar líon nó ar thorthaí na n-iniúchtaí a dhéantar.

CAIBIDIL III

NÓSANNA IMEACHTA TA

Airteagal 9

Roghnú feithiclí don iniúchadh tosaigh cois bóthair

Agus feithiclí ar a ndéanfar iniúchadh cois bóthair á n-aithint, roghnóidh cigirí mar thosaíocht feithiclí a oibríonn gnóthais a bhfuil an phróifíl ardriosca acu dá dtagraítear in Airteagal 6(2). Féadfar feithiclí eile a roghnú le haghaidh iniúchta nuair bheidh an t-amhras ann gur ábhar baoil do shábháilteacht ar bhóithre í an fheithicil.

Airteagal 10

Inneachar agus modhanna na n-iniúchtaí cois bóthair

1. Beidh na feithiclí a roghnaítear le haghaidh iniúchta cois bóthair i gcomhréir le hAirteagal 9 faoi réir iniúchta tosaigh cois bóthair.

Agus gach iniúchadh tosaigh cois bóthair á dhéanamh ag cigire, déanfaidh sé:

- (a) an deimhniú ródacmhainneachta agus an tuarascáil iniúchta cois bóthair a sheiceáil, má siad le fáil, a choimeádfaidh ar bord i gcomhréir le hAirteagal 7(1);
- (b) measúnú amhairc ar riocht na feithicle agus a lasta a dhéanamh.

Más rud é gur léiríodh easpa nó easpaí sa tuarascáil iniúchta cois bóthair roimhe sin, fíoróidh an cigire ar ceartaíodh an easpa sin nó na heaspaí sin.

2. Ar bhonn thoradh an iniúchta tosaigh, féadfaidh an cigire a chinneadh gur cheart iniúchadh cois bóthair níos mionsonraithe a dhéanamh ar an bhfeithicil nó a leantóir.

Áireofar in iniúchadh cois bóthair níos mionsonraithe na réimsí seo a leanas ar a laghad:

- trealamh coscánaithe,
- stiúradh,
- acastóirí, rothaí, boinn agus crochadh.
- núis.

San iniúchadh ar gach ceann de na réimsí sin, cumhdófar ceann amháin, roinnt nó gach ceann de na míreanna atá liostaithe in Iarscríbhinn II agus atá ábhartha maidir leis na réimsí sin.

Thairis sin, féadfaidh an cigire réimsí eile iniúchta atá liostaithe in Iarscríbhinn II pointe 1 agus a chumhdaíonn ceann amháin, roinnt nó gach ceann de na míreanna atá liostaithe san Iarscríbhinn seo.

I gcás ina dtaispeánann an deimhniú ródacmhainneachta nó tuarascáil iniúchta cois bóthair go ndearnadh iniúchadh ar cheann de na míreanna atá liostaithe in Iarscríbhinn II a chur a gcrích le linn na míosa roimhe sin, ní sheiceáilfidh an cigire an mhír seo, ach amháin i gcás ina bhfuil údar leis ar fhoras easpa follasaí.

4. Agus iniúchadh cois bóthair á dhéanamh ag cigire, úsáidfidh sé na modhanna iniúchta atá leagtha amach in Iarscríbhinn II.
5. Is cigirí a chomhlíonann na ceanglais inniúlachta agus oiliúna íosta arna leagan amach in Airteagal 12 de Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXX ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an [dáta] maidir le tástálacha ródacmhainneachta ar mhótarfeithiclí agus ar a leantóirí a dhéanfaidh iniúchtaí níos mionsonraithe cois bóthair agus iadsan amháin.

Airteagal 11 **Saoráidí iniúchta**

1. Déanfar iniúchadh níos mionsonraithe cois bóthair ag baint úsáide as aonad iniúchta taistil, nó i gceann de na lárionaid tástála dá dtagraítear i Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXX ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an [dáta] maidir le tástálacha ródacmhainneachta do mhótarfeithiclí agus a leantóirí.
2. I gcás ina ndéanfar an iniúchtaí a dhéanamh i lárionad tástála, ní shocrófar áit an iniúchta tosaigh cois bóthair níos mó ná 10 km ón aonad seo.
2. Beidh sna haonaid iniúchta taistil trealamh iomchuí chun iniúchadh cois bóthair a dhéanamh, lena n-áirítear ar a laghad an trealamh is gá chun bail choscáin, stiúradh, chrochadh agus astaíochtaí na feithicle a mheasúnú.

.

Airteagal 12 **Easpaí a mheasúnú**

1. I gcás gach míre a ndéanfar iniúchadh uirthi, úsáidfidh an cigire an liosta easpaí féideartha agus an leibhéal tromchúiseachta a bhaineann leo dá bhforáiltear in Iarscríbhinn III.
2. Agus iniúchadh cois bóthar á dhéanamh aige, sannfaidh an cigire leibhéal tromchúiseachta do gach easpa a bhraifear agus aicmeofar é i gceann de na grúpaí seo a leanas:
 - mioneaspaí nach bhfuil aon tionchar mór acu ar shábháilteacht na feithicle agus neamhchomhlíontaí beaga eile,

- móreaspaí a fhéadfaidh dochar a dhéanamh do shábháilteacht na feithicle nó úsáideoirí eile bóthair a chur i mbaol nó neamhchomhlíontaí níos tromchúisí eile;
 - easpaí dainséaracha arb ionann iad agus riosca díreach láithreach maidir le sábháilteacht ar bhóithre sa dóigh nach féidir an fheithicil a úsáid ar an mbóthar in aon imthosca.
3. Déanfar feithicil a bhfuil easpaí uirthi as níos nó ná aon ghrúpa easpaí amháin de na grúpaí dá dtagraítear i mir 2 a aicmiú i ngrúpa a chomhfhreagraíonn leis an easpa is tromchúisí. Déanfar feithicil a léiríonn roinnt easpaí ón ngrúpa céanna a aicmiú sa chéad ghrúpa easpaí tromchúiseacha eile más é éifeacht chomhcheangailte na n-easpaí sin go bhfuil riosca níos mó ann maidir le sábháilteacht ar bhóithre.

Airteagal 13

Rialacha sonracha maidir le hiniúchadh a dhéanamh ar dhaingniú lasta

Féadfaidh cigire iniúchadh a dhéanamh ar dhaingniú lasta ar fheithicil i gcomhréir le hIarscríbhinn IV. Féadfar go mbeidh feidhm ag na nósanna imeachta leantacha dá dtagraítear in Airteagal 14 freisin i gcás móreaspa nó easpaí dainséaracha a bhaineann le daingniú lasta.

Airteagal 14

Gníomhaíocht leantach i gcás móreaspaí nó easpaí dainséaracha

1. Déanfar aon mhóreasnamh a nochtfar le linn iniúchta tosaigh nó le linn iniúchta níos mionsonraithe a cheartú gan mhoill agus cóngarach don áit iniúchta.
2. Féadfaidh an cigire a chinneadh go ndéanfar tástáil ródacmhainneachta ar an bhfeithicil laistigh den teorainn ama a shocrófaidh sé má tá an fheithicil sin cláraithe sa Bhallstát ina ndearnadh an t-iniúchadh cois bóthair. Má tá an fheithicil cláraithe i mBallstát eile, féadfaidh an cigire a iarraidh ar údarás inniúil an Bhallstáit sin tástáil nua ródacmhainneachta a dhéanamh ar an bhfeithicil sin de réir an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 18(3).
3. Ní údaróidh an cigire feithicil a aicmeofar mar fheithicil a bhfuil easpaí dainséaracha inti, a úsáid go dtí go mbeidh na heaspaí sin ceartaithe san áit iniúchta. Féadfaidh an cigire an fheithicil sin a úsáid chun an cheardlann is gaire a bhaint amach inar féidir na heaspaí sin a cheartú, ar choinníoll go bhfuil na heaspaí dainséaracha deisithe sa dóigh gur féidir leis an cheardlann sin a bhaint amach agus nach bhfuil aon riosca láithreach maidir le sábháilteacht a taistealaithe ná maidir le húsáideoirí eile bóithre.

Féadfaidh an cigire a údarú go dtabharfar an fheithicil arna aicmiú mar fheithicil ina bhfuil easpaí dainséaracha go dtí an áit is cóngaraí inar féidir an fheithicil a dheisiú nó a ghaibhniú.

Airteagal 15

Táillí iniúchta

Nuair a bhraithfear móreaspaí nó easpaí tromchúiseacha tar éis iniúchta níos mionsonraithe, féadfaidh Ballstáit a iarraidh go n-íocfar táille. Beidh méid na táille sin réasúnach agus ní

bheidh sé níos mó ná méid na táille a cheanglaítear ar thástáil ródacmhainneachta ar fheithicil den chineál céanna.

Airteagal 16

Tuarascáil ar iniúchadh agus bunachar sonraí maidir le hiniúchadh cois bóthair

1. Tar éis dó an t-iniúchadh níos mionsonraithe a chur i gcrích, déanfaidh an cigire tuarascáil i gcomhréir le hIarscríbhinn V. Tabharfar cóip den tuarascáil iniúchta do thiománaí na feithicle nó, i gcás tuarascálacha a bhunaítear go leictreonach, tabharfar priontáil amach den tuarascáil dó.
2. Cuirfidh an cigire torthaí an iniúchta cois bóthair níos mionsonraithe chuig an údarás inniúil laistigh de theorainn ama réasúnach tar éis na n-iniúchtaí seo. Ní foláir don údarás an fhaisnéis seo a choimeád go ceann 36 mhí ón dáta ar a bhfuarthas í.
3. Cuirfear torthaí an iniúchta cois bóthair chuig údarás clárúcháin na feithicle.

CAIBIDIL IV

COMHAR AGUS MALARTÚ FAISNÉISE

Airteagal 17

Pointe teagmhála a shannadh

1. Déanfaidh na Ballstáit pointe teagmhála a shannadh:
 - lena n-áiríteofar comhordú le pointí teagmhála arna sannadh ag Ballstáit eile maidir le gníomhaíochtaí arna ndéanamh faoi Airteagal 18,
 - óna chuirfear na sonraí dá dtagraítear in Airteagal 20 ar aghaidh chuig an gCoimisiún,
 - a bheidh freagrach as malartú faisnéise agus cuidiú le húdaráis inniúla Ballstát eile,
2. Déanfaidh Ballstáit ainmneacha agus sonraí teagmhála a bpointe náisiúnta teagmhála a chur ar aghaidh chuig an gCoimisiún ar a dhéanaí [*bliain tar éis don Rialachán seo teacht i bhfeidhm*] agus é a chur ar an eolas gan mhoill faoi aon athruithe orthu. Déanfaidh an Coimisiún liosta de na pointí teagmhála go léir a chur le chéile agus cuirfidh sé an liosta sin ar aghaidh chuig na Ballstáit.

Airteagal 18

Comhar idir na Ballstáit

1. Nuair a aimsítear móreaspaí nó easpaí dhainséaracha, go háirithe na heasnpaí as a dtagann toirmeasc ar úsáid na feithicle, i bhfeithicil nach bhfuil cláraithe i mBallstát an iniúchta, cuirfidh foireann an phointe teagmhála údarás inniúil an Bhallstáit ina bhfuil an fheithicil cláraithe ar an eolas faoi thorthaí an iniúchta sin. Beidh eilimintí na tuarascála iniúchta cois bóthair san fhaisnéis seo mar atá leagtha amach in

Iarscríbhinn VI. Glacfaidh an Coimisiún rialacha mionsonraithe maidir leis na nósanna imeachta i dtaca le fógra a thabhairt i dtaobh feithiclí a bhfuil móreaspaí nó easpaí dainséaracha orthu d'údarás inniúil an Bhallstáit chlárúcháin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

2. Nuair a aimsítear móreaspa nó easpaí dainséaracha ar fheithicil, féadfaidh foireann phointe teagmhála an Bhallstáit ina ndearnadh iniúchadh ar an bhfeithicil a iarraidh ar údarás inniúil an Bhallstáit ina bhfuil an fheithicil cláraithe gníomhaíocht leantach iomchuí a dhéanamh amhail an tástáil ródacmhainneachta bhreise dá bhforáiltear in Airteagal 14 a dhéanamh ar an bhfeithicil.

Cuirfidh údarás inniúil an Bhallstáit inar cláraíodh an fheithicil Ballstát an iniúchta ar an eolas faoin ngníomhaíocht a rinneadh.

Airteagal 19

Iniúchtaí comhbheartaithe cois bóthair

Déanfaidh Ballstáit, ar a laghad sé huair sa bhliain, gníomhaíochtaí iniúchta comhbheartaithe cois bóthair a ghabháil de láimh. Féadfaidh Ballstáit na gníomhaíochtaí sin a chomhcheangal leis na gníomhaíochtaí atá leagtha síos in Airteagal 5 de Threoir 2006/22/CE.

Airteagal 20

Faisnéis a chur chuig an gCoimisiún.

1. Roimh an 31 Márta gach dara bliain, déanfaidh na Ballstáit na sonraí arna mbailiú i ndáil leis an dá bhliain féilire roimhe sin agus maidir leis na feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu a chur chuig an gCoimisiún go leictreonach. Áireofar sna sonraí seo an méid seo a leanas:
 - (a) líon na bhfeithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu;
 - (b) catagóir na bhfeithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu i gcomhréir le hIarscríbhinn V, pointe 6;
 - (c) an Ballstát ina bhfuil an fheithicil cláraithe;
 - (d) na míreanna a ndearnadh seiceáil orthu agus na heaspaí a braitheadh, i gcomhréir le hIarscríbhinn V, pointe 8.

Cumhdóidh an chéad tuarascáil an tréimhse dhá bhliain ón 1 Eanáir [bliain] amach.

2. Glacfaidh an Coimisiún rialacha mionsonraithe maidir leis an teachtaireacht dá dtagraítear i mír 1 i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 22(2). Go dtí go mbunófar na rialacha sin, úsáidfear an foirm tuarascála chaighdeánach atá leagtha amach in Iarscríbhinn VI.

Déanfaidh an Coimisiún na sonraí arna mbailiú a thuairisciú do Pharlaimint na hEorpa.

CAIBIDIL V

FORÁLACHA MAIDIR LE CUMHACHTAÍ TARMLIGTHE AGUS CUR CHUN FEIDHME

Airteagal 21 **Gníomh tarmligthe**

Beidh sé de chumhacht ag an gCoimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 22 d'fhoill:

- 1) Airteagal 2(1) a thabhairt cothrom le dáta mar is cuí chun na hathruithe ar chatagóirí feithiclí a thagann as leasuithe ar an reachtaíocht dá dtagraítear san Airteagal sin a chur san áireamh,
- na hlarscríbhinní a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise ascnaimh theicniúil nó chun modhnú sa reachtaíocht idirnáisiúnta nó i reachtaíocht an Aontais a chur san áireamh.

Airteagal 22 **Tarmligeán a fheidhmiú**

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar na cumhachtaí don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Déanfar tarmligeán na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 21 a thabhairt go ceann tréimhse éiginnte [*ón dáta a thiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm.*]
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligeán na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 21 a chúlghairm aon tráth. Cuirfidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh le tarmligeán na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Beidh éifeacht leis an lá tar éis an cinneadh a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta ina dhiaidh sin a bheidh sonraithe ann. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle go comhuaineach.
5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe arna ghlacadh de bhun Airteagal 21 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí ó tugadh fógra i dtaobh an ghnímh sin do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle, nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid ina choinne. Cuirfear dhá mhí leis an tréimhse sin ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 23
Nós Imeachta Coiste

1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún. Coiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 a bheidh sa Choiste sin.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011. I gcás ina mbeidh tuairim an choiste le fáil trí nós imeachta i scríbhinn, cuirfear deireadh leis an nós imeachta sin gan toradh nuair a chinnfidh cathaoirleach an choiste amhlaidh, laistigh den teorainn ama chun tuairim a thabhairt, nó nuair a iarrfaidh tromlach simplí de chomhaltaí an choiste é.

CAIBIDIL VI

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 24
Pionóis

1. Leagfaidh na Ballstáit síos na rialacha a bhaineann leis na pionóis is infheidhme maidir le sáruithe ar fhorálacha an Rialacháin seo agus déanfaidh siad gach beart is gá lena áirithiú go gcuirfear chun feidhme iad. Beidh na pionóis sin éifeachtach, comhréireach, athchomhairleach agus neamh-idirdheallaitheach.
2. Sna rialacha arna leagan síos i gcomhréir le mír 1 áireofar pionóis do thiománaí nó d'oibreacha a nach gcomhoibríonn leis an gcigire agus na easpaí a braitheadh le linn an iniúchta cheartú.
3. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na forálacha sin [*bliain, ar a dhéanaí, ón dáta a gcuirfear an Rialacháin seo i bhfeidhm*] agus tabharfaidh siad fógra don Choimisiún gan mhoill faoi aon leasú a dhéanfar dá éis sin a dhéanfaidh difear dóibh.

Airteagal 25
Aisghairm

Déantar Treoir 2000/30/CE a aisghairm le héifeacht ón [*dáta chur i bhfeidhm an Rialacháin seo*].

Airteagal 26
Teacht i bhfeidhm agus cur i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh feidhm aige ón [*12 mhí tar éis dó teacht i bhfeidhm*].

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán